

"Ma rihna nehna hon!"

Ölmeyebilecekken yitirdiklerimizin anısına saygıyla...

* Buradayız, gitmiyoruz.

Merhaba...

Çarşambanın geleceği salıdan belliydi. Mevcut iktidarın kadınlarla ilgili söylemlerinden yeni bir atak geleceğini biliyorduk ki öyle de oldu. 2025 senesi "Aile yılı" ilan edildi. Resmî Gazete'de yayımlanan iki yeni Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle "Aile Enstitüsü" ve "Nüfus Politikaları Kurulu" kuruldu. Bu iki yeni birimin demografik değişimler ve doğurganlık oranlarındaki azalmayı incelemek, çözüm önerileri geliştirmek ve aile kurumunu güçlendirmek amacıyla politikalar oluşturacağı bilgisi verildi.

Hekim yalnızca hastalanınca başvuru alan kişi değil, hastalığı önleyici, sağlıklı yaşamın kurulmasında ve devamında da rol oynayan kişidir. Bizlere burada da önemli görevler düşüyor. Özellikle kadın nüfusu daha çok etkileyecek bu politikalara itirazımız var.

Kadınları "anne", "eş", "aileyi ve geleneğimizi yaşatan kişi" olarak tanımlayan politikalar kadınları eve hapsedmekle birlikte, kısmen elimizde olan ekonomik özgürlükleri daha da daraltacak, kadını görünür olduğu her alandan (aile hariç) koparmaya kadar köklü değişikliklerin başlangıcı olabilir.

Doğurganlık oranlarının azalması ile birlikte doğurganlığı teşvik edecek politikalar kadınların hem sağlıklarını hem sağlık hizmetine ulaşmalarını etkileyecektir. Cumhuriyetin ilk yıllarından 1960 ortalarına kadar uygulanan pronatalist politikalarda anne ölümleri artmıştır. Doğum oranlarının artırılmasına dair politikalarla bugün bile çok zor erişilen hatta kamu hizmetlerinde neredeyse erişilemeyen cinsel sağlık ve üreme sağlığı



6 Şubat 2023 Depremlerinin 40. Günü, Samandağlı kadınların "Hüzünümüz İsyanımızdır" diyerek yaptığı yürüyüşten.

hizmetlerine erişmek imkansız hale gelecektir. İstenmeyen gebeliklerin artması, kadın ölümlerini artıracaktır.

Aile yılının ilanı ile birlikte çocuk yaşta evliliklerin de önü açılmış olacak, hem "anne" hem de doğacak bebeklerin sağlığı da olumsuz yönde etkilenecektir.

Anneliğin kutsanması çalışan annelerde yetersizlik hissini artıracak, doğurmayı tercih etmeyen kadınlarda ayrı bir baskı aracına dönüşecektir.

Yıllardan beri kadın mücadelesi ile kazanımlarımız zorla elimizden alınmaya çalışılacaktır. Kendi bedenimiz hakkında söz sahibi olmamız bile neredeyse engellenmiştir.

Nasıl ki kadını görmezden ge-

len politikaların başlangıcı 2025 "Aile Yılı" ile başlamadıysa bizim mücadelemiz de bununla birlikte başlamadı. "Aile Yılı"nı "Kadın Yılı"na dönüştürecek birikimimiz ve azmimiz var.

Kadını ve kadınla ilgili ne varsa silmeye çalışan patriyarkaya karşı sözümüz var: Türk Tabipleri Birliğinin dediği gibi "Hiçbir yere çekip gitmiyoruz", LGBTİ+ların dediği gibi "Alışın, Buradayız, Gitmiyoruz", Şubat depremlerinin 2. Yılında Hatay halkının baştan beri dediği gibi "ma rihna nehna hon"... Gitmiyoruz, Buradayız!

Aile değil kadın olduğumuzu, uygulanacak politikalara dair sözümüz olduğunu durmadan ve durmadan hatırlatacağız. Merhabamız selamımızı alan herkese!

Polonez işçileri bizlere kazanabileceğimizi hatırlattı

Feray Kaya

İstanbul Tabip Odası Kadın komisyonundan 6 kadın hekim 15 Aralık 2024 tarihinde Polonez işçilerini Çatalca'da ziyaret ettik. Sendikalı oldukları gerekçesiyle işten çıkartılan ve 149 gündür hakları için mücadele eden Polonez işçileri, Çatalca Adliyesi önünde açlık grevi sürdürüyordu. Yağmurlu ve soğuk havada adliye binasının tam karşısına kurulmuş geniş bir çadır, bir büyük soba etrafında toplanmış çoğunluğu kadın olan 99 işçi açlık grevi yapıyordu. Bizler o anda orada olan 42 işçinin sağlık değerlendirmesini yaptık. İşçilerin ortalama yaşı 45,6 idi. 17 işçinin kronik hastalığı vardı. Hipertansiyon tanısıyla baş ağrısı en sık yaşadıkları şikayetti. Bunu halsizlik, baş dönmesi ve bulantının takip ettiğini gördük. Baş ağrısının ortamdaki gazlı ısıtıcılarla ilişkili olma olasılığı nedeniyle ortamla ilgili öneriler sunuldu. Aldıkları su oranının az olduğunu ve solüsyon şeklinde verilen tuz ile karbonatı tolere edemedikleri için almak istemediklerini gözlemledik. Sıvı alımını daha ziyade sıcak içecek olarak tercih ettiklerini, tuvalet erişimi sorunları nedeniyle de sıvı almaktan kaçındıklarını belirttiler. B vitamini alıyorlardı, ancak doz konusunda bilgilendirme yaptık. Günlük kilo kaybı takip edilmediğinden izlem listeleri oluşturduk. Açlık grevinin sürmesi halinde daha sistematik bir izlem yapılması gerekeceğine ilişkin raporu hazırlayıp İTO Yönetim Kuruluna sunduk. Ziyaretimizden 20 gün sonra işverenle istenilen anlaşma sağlandı ve Polonez işçileri açlık grevini sonlandırdı.

Direnişin kadını erkeği olur mu demek geliyor



insanın aklına ama, olduğunu da öğrendik. Sağlık taraması yaparken nerdeyse tüm kadınlar evdeki çocuktan, çocuğun okula gitmesinden, beslenmesinden de bahsediyordu. Direniş alanında kalabalığı geçip tuvalete gitmekten sıvı almamak daha kolay geliyordu.

Polonez işçilerinin direnişi gibi yürüyüşleri de çok etkileyiciydi. Direnişçi kadınlardan birinin söylemi hep akılda olanı günyüzüne çıkardı: "İlk defa sahilde yürüyorum. 6 yıl önce memleketten İstanbul'a geldim. Geldikten sonra Polonez fabrikasında işe girdim hemen. Ne tatil yaptım ne de gezebildim. Direnişimiz sayesinde şu an sahil kenarında yürüyebiliyorum. Çok mutluyum."

Polonez işçilerine bizlere umut verdikleri için, kazanabileceğimizi hatırlattıkları için ne kadar teşekkür etsek az. Her direnişin öyküsü, türküsü farklı tabii... Benim aklımda direnişleri kadar erik dalı oynarken sevinçten ağlayan gözler de kalacak.

İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi ile erkek şiddetine karşı dayanışma



Lale Tırtıl

İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi tarafından düzenlenen, adli yardım hizmeti verecek avukatlara yönelik olarak hazırlanan sertifika programında; kadın hakları ve kadına yönelik şiddetin ceza hukuku, medeni hukuk yönünden değerlendirildiği oturumlar yapıldı. İTO Kadın Komisyonundan Lale Tırtıl ve İstanbul Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalından Ufuk Sezgin kadına yönelik şiddet konusunda yaklaşım, tıbbi değerlendirme ve yönlendirme konusunu ele aldılar. Kadına yönelik şiddetin kökeninde cinsiyet ayrımcılığı olduğunu, toplumsal cinsiyete dayalı bu şiddetin ancak cinsiyet ve cinsel yönelimlere ayrımcılığa son vererek sonlanabileceğini vurguladılar.

Kadına yönelik şiddetin sağlık boyutu

Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAPV)'ndan Sosyal Hizmet Uzmanı ve Proje Koordinatörü Ayşe Tek ile kadına yönelik şiddetin sağlık boyutu üzerine söyleştik.

Suzan Saner

Bu alanda yaptığınız kadın-ları güçlendirici çalışmalar-dan bahsedebilir misin?

Kadına yönelik şiddeti kadının insan haklarını ihlal eden yapısal bir halk sağlığı sorunu olarak ele alıyoruz. Kuşkusuz bu yapısal ve sosyal sorunun çözümünde çok paydaşlı ve eklektik bir çalışma kurgulanmak durumunda. Biz de TAPV olarak yürüttüğümüz çalışmalarda tüm aktörlerin bilgi, deneyim ve tecrübelerini bir araya getirmeye çalıştık.

2023 ve 2024'te toplamda 8 çalıştay ve strateji geliştirme, planlama toplantıları yaptık. Bu çalışmaların sonucunda Birinci Basamak Sağlık Çalışanları Kadına Yönelik Şiddeti Önleme Ağı kuruldu. Bu gelişmelerin bir parçası olmak mutluluk verici ve bizim de güçlenmemize katkı sağladı.

Kadına Yönelik Şiddetin Sağlık Boyutu Kılavuzunu çıkarıp aynı

zamanda bu alanda çalışanların faydalanabileceği bir online eğitim modülü geliştirdik. 25 Kasım 2023'te Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı (CİSÜ) Platformu ile birlikte yürüttüğümüz #ŞikayetimVar kampanyasında iki ay gibi kısa bir sürede 900 binin üzerinde kişiye ulaşarak Kadınlar için Öğrenme Modülü geliştirdik. Modüller ve rehberlerimiz TAPV Akademi web sitemizde süresiz olarak herkesin erişimine açık.

Kadına Yönelik Şiddetin Sağlık Sistemi Boyutu Araştırması (2023) bize hizmetiçi eğitimin yetersizliğine dair önemli bulgular sundu. CİSÜ Platformu ile beraber Şiddete Maruz Kalan Kadınlara Yönelik Sağlık Sisteminin Güçlendirilmesi Politika Belgesi kanıta ve pratiğe dönük olarak oluşturuldu ve parlamento, uluslararası kurumlar, yerel yönetimler, meslek örgütleri gibi geniş ağlarda hak temelli savunuculuk

çalışmaları yürüttük.

KYŞ ile ilgili farklı mecralarda, imkanları ölçüsünde, bazen yetersiz hissederek çabayanların temas etmesi, feminist yöntemle bilgi ve deneyim paylaşması neden önemli?

Yapılan çalışmaların birbirinden kopukluğu ve sorumlu kurumların birbirinden habersiz oluşu kadınlarla çalışma yürütenlerin kısıtlı kaynaklarla beraber yalnız hissetmesine ya da tükenmişlik yaşamasına neden oluyor. Özellikle kadın sağlık çalışanlarının süreci sahiplenmesi oldukça kıymetliydi. Kadınlarla doğrudan temas kuran ve aynı zamanda kadın bir meslek elemanı olarak çalışma yürüten kişilerin deneyimlerinin görünür olması çalışmalarda kadın odaklı bir yaklaşımı mümkün kıldı. Kadınların deneyimlerinin bireysel ölçüde değil yapısal olarak görünür kılınmasına olanak sağladı diyebiliriz.

"Kadınlar Öldürülüyor, KATİL KİM?"

"Kadın cinayetleri politiktir" diyen kadınların erkek şiddetine karşı mücadeleleri evde, işte, sokakta sürüyor. Aralık 2024'te Kadın Cinayetlerine Karşı Feministler grubu yeni bir kampanya başlattı: "Kadınlar Öldürülüyor, KATİL KİM?". Duvar gazeteleri, sosyal medya ve sokak eylemleriyle faillerin katil olmalarına 'ihtimal vermeyeceğiniz' sıradan erkekler olduğuna işaret ediyorlar. Öldürülen kadınların hayatı karakolda, mahkemede, her yerde didik didik edilirken, erkek katillerin kim olduklarını, ne yaptıklarını medyadan bulup çıkartmanın zorluğuna dikkat çekiyorlar (<https://cinayetlere-karsifeministler.medium.com>):

Neredeyse her gün bir kadın öldürülüyor. Ayrılmak istediği için, erkeklere hayır dediği için, kendi



hayatını yaşamak istediği için.

KADINLARI ERKEKLER ÖLDÜRÜYOR. Bu erkekler mahkeme salonlarına çıktıklarında, öldürdükleri kadını suçlamanın onları haklı çıkaracağını biliyorlar.

Artık kadınların ne yaptığını, nasıl hayatlar sürdürdüğünü değil erkeklerin ne yaptıklarını konuşma zamanı. KATİLLERİ TANIYORUZ VE HERKESE DUYURACAĞIZ.

Hastanedeki kadınları öldürmeye nereden başlamalı?

Nilgün Demirtaş

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası
İstanbul Anadolu Şube

Evlerde küçük kadınlar olarak büyütülüp, iş yerlerinde de eşit işe eşitsiz ücrete boyun eğen, kamusal alanda hak gasplarına ses çıkartmayan ve illaki yaşamın böyle yaşanması gerektiğine ikna olan, bir sürü kadın olarak yaşayıp gidiyoruz. Ya da tam tersiyle, kimliğimize ve emeğimize sahip çıkıyoruz.

Sevgili yazar Hatice Mer-
yem'in bir kitabı var. "Sinek
Kadar Kocam Olsun Ba-
şımda Bulunsun". Birdenbire, bu
kitap bana hayat akıp giderken
kadınların türlü türlü hallere gi-
riştiklerini, bin bir türlü emeğe
dönüştüklerini hatırlattı. Yazar
bu kitapta bir kadının gözünden,
farklı meslekler yapan, çeşitli
alışkanlıkları olan "kocaların ka-
rısı olma biçimini" naif bir halde
anlatır. Bazen bir sarhoşun, ba-
zen bir işçinin karısı olur; bazen
de bir kapıcının karısı olarak
kurgular dünyasını. Ama günün
sonunda, yine de şükreder kadın.
Şükretmesi gerektiğini, yaşlı bir
komşusu, şu sözlerle öğütler
ona: "Sinek kadar kocan olsun,
başında bulunsun". Yazarın ve
kahramanın olduğu duruma
şükredip şükretmediğini bilemi-
yoruz tabii ki.

Kadınların, hayatın içinden bir
yerden, kendilerine dayatılan,
öğretilen bir yaşamda; kendi
seslerince seslendiklerini, ya-
şadıklarını ve bu şekilde hayat-
larının sona erdiğini biliyoruz.
Farklılıklarından ise bazen
haberdar bile olamıyorlar. Hika-
yeler değişiyor elbet; kadınların
hayatlarında kaderlerine direniş
hikayeleri de var, vazgeçip ka-

bulenişleri de.

Patriyarka, biz kadınları, ha-
yatın her alanında kuşattığı
gibi, iş yerlerimizde de yalnız
bırakmıyor. Hepimiz bir ka-
labalık caddede, omuzlarımız
birbirine değerken bile, bazen
çok yalnız hissediyoruz kendi-
mizi. Varoluşumuz, kendimizi
algıladığımız kadar çoğu zaman.
Evlerde küçük kadınlar olarak
büyütülüp, iş yerlerinde de eşit
işe eşitsiz ücrete boyun eğen,
kamusal alanda hak gasplarına
ses çıkartmayan ve illaki yaşı-
mın böyle yaşanması gerektiğine
ikna olan, bir sürü kadın olarak
yaşayıp gidiyoruz. Ya da tam
tersiyle, kimliğimize ve emeği-
mize sahip çıkıyoruz.

Hastaneler de kadınların yoğun
olarak çalıştığı alanlardan biri.
Bakım emeğinin ücretlendiril-
diği, cinsiyetçi uygulamaların
olduğu, mesleki olarak birçok
sorunun yaşandığı alanlardan
biri. İşte ben de Hatice Mer-
yem'in bu kitabından esinle, bir
hastane kurguladım zihnimde.
Kurgum şöyle;

Ben İstanbul'un eski semtlerin-
den birinde, tarihi eski, teçhizatı
eski zorlu koşullar altındaki bir
hastanede kadın bir hemşire

olsaydım eğer; yıllarca hastane-
de ağır şartlarda nöbet tutmuş
olurdum. Ailemin sevincini ve
acısını hep sonradan paylaştı-
mak zorunda kalırdım. Maaşım
yetmediği için ekstra nöbetler
tutarırdım. Kreşte yer olmadığı
için ya da hastanede kreş hiç ol-
madığı için çocuklarım nöbetler-
de benimle birlikte, kliniklerde
büyümüş olurdu. Hasta yakınları
kadın olduğum için, ki erkek
hemşirelere biraz daha temkinli
davranırlar, bana şiddet göste-
rirken hiç tereddüt etmezlerdi.
Onca yıl çalışırdım ama yönetim
kadrolarında ben değil, benden
yaşça küçük ve deneyim olarak
yetersiz, liyakatsiz bir erkek
hemşire çalışırdı. Ev içi bakım
emeğim nedeniyle işte de zihin-
sel yüklerimle çalışmak zorunda
kalırdım.

Ben İstanbul'un eski semtlerin-
den birinde, tarihi eski, teçhizatı
eski zorlu koşullar altındaki bir
hastanede kadın bir ebe olsay-
dım eğer; hayatın başlangıcında
insana eşlik eden biri olduğumu
düşünür kendimle gurur du-
yardım. Ama doğum bir süredir
özellikle de bu yüz yüzyılda,
ticarileşerek hastalıkmiş gibi
algılandığı için, mesleğim hor
görülür, doğum yaptırmam

engellenirdi. Mesleğimin örgütlenip, yükselişe geçmesi için mücadele ettiğimiz şu yıllarda, bazen istediğim kongrelere katılmazdım. Sebep ise, bazen iş yoğunluğu bazen de maddi zorluklar olurdu. Bilimsel kongrelere katılmak yerine, ev kiramı ödemek zorunda kalırdım.

Ben İstanbul'un eski semtlerinden birinde, tarihi eski, teçhizatı eski zorlu koşullar altındaki bir hastanede kadın bir temizlik personeli olsaydım eğer; hastanede uzun yıllar çeşitli taşeron firmalarda çalışmış olurdum. Bu firmalar, benim işe giriş çıkış tarihlerimi, kendi çıkarlarıncaya yaptıkları ve yasal olarak da sorumlu olmadıkları için emekli olamaz ve çeşitli hastalıklarım olsa bile çalışmak zorunda olurdum. Çok yorulurdum. Üstelik emeklilik yaşımla ilerlediği için ergonomim bozulmuş olur, menopoza girdiğim halde vücudumu destekleyemez, hastalıklarımı çeşitlendirmiş olurdum. Yetmezmiş gibi, cahil ve akli evvelmiş muamelesi de gördüğüm olurdu. İçime atardım.

Ben İstanbul'un eski semtlerinden birinde, tarihi eski, teçhizatı eski zorlu koşullar altındaki bir hastanede kadın bir tıbbi sekte olsaydım eğer; hastalarla ilk başta ben karşılaşır olurdum. Hastaneye geliş sebeplerini ve sağlık sisteminden kaynaklanan olumsuzluklar nedeniyle yaşadıkları sorunlara karşı besledikleri öfkelerini bana yansıtmış olurlardı. Doktorla, hemşireyle ve ulaşamadıkları herkesle ilgili bilgiyi benden almak isterlerdi. İstedikleri biçimde yanıt alamadıklarında şiddet gösterirlerdi. Erkek tıbbi sekreterler teknik alanda erkek olması gerekiyor gibi bir önyargı ile idari kadrolarda istihdam edilirken, ben klinikte çalışır olurdum. Daha iyi bilgisayar bilmem, daha iyi donanıma sahip olmam hiçbir şey değıştirmezdi.

Ben İstanbul'un eski semtlerinden birinde, tarihi eski, teçhizatı eski zorlu koşullar altındaki bir hastanede kadın bir güvenlik görevlisi olsaydım eğer; erkeklerin hakim olduğu ve sürekli cinsiyetçi bir dilin kullanıldığı alanlarda kendi varoluşumu sorgulardım. Şiddeti önlemek için var olduğum hastanede şiddete maruz kalır, kendimi kavgaların arasında bulur ve günün sonunda evime gittiğimde, öz şefkatimi yitirmeye başladığımı fark ederdim. Mesai saat uygulamaları nedeniyle, karanlık sokaklarda tedirgin olarak eve gelir, "Neden iş yerlerinde servis uygulaması olmadığına" bahsini, kendi kendime dillendirirdim.

"Hastanelerde emek veren kadınlar olarak, yaşadığımız haksızlıkların ve adaletsizliklerin, eşitsiz muamelelerin hemen hepsinde sorunlarımız ortak."

Ben İstanbul'un eski semtlerinden birinde, tarihi eski, teçhizatı eski zorlu koşullar altındaki bir hastanede kadın bir yemekhane görevlisi olsaydım eğer; hastanedeki herkes kadar yoğun çalışırdım fakat taşeron firma çalışanı olduğum için çok düşük ücret alıyor olurdum. Emeklilik benim için hayal olurdu. Memur olmadığım için çocuğumu hastane kreşine veremezdim. Yemeklerin kötü ve sağlıksız olduğunu bilirdim ama elimden bir şey gelmezdi; ben de yerdim. Üstelik bundan şikayet eden hastane personeli arkadaşlarımı sakince, sürekli ve günlerce dinlerdim. Ağır tepsileri taşımaktan belim ağrırdı. Sürekli bozulan asansörleri beklemekten nefret ederdim.

Ben İstanbul'un eski semtlerin-

den birinde, tarihi eski, teçhizatı eski zorlu koşullar altındaki bir hastanede kadın bir terzi olsaydım eğer; hastanenin bir köşesinde sessizce çalışırdım. Varlığımın farkına bile varılmaz, "Hastanede terzi mi, varmış?" denirdi. Oysa, saatlerce makinanın başından kalkmazdım, gebe önlükleri diker, yenidoğan ünitesine dikiğim yatakları, ameliyat malzemelerini tam zamanına yetiştirirdim. Tekniker olduğum halde temizlik personeli kadrosuyla çalıştırılırdım. Yine de hayalimdeki mesleğim olduğu için şükrederdim.

Ben İstanbul'un eski semtlerinden birinde, tarihi eski, teçhizatı eski zorlu koşullar altındaki bir hastanede kadın bir idareci olsaydım eğer; kendimi ispat etmek ve var olan pozisyonumu korumak için sıklıkla kendi ilkerimden taviz vermek zorunda bırakılırdım. Sonunda hissizleşir ve diğer kadın çalışan arkadaşlarımın, neden bu kadar şikâyetçi olduğunu anlamlandıramaz hale gelirdim. Gün boyu yüksek topuklu ayakkabı giymekten ayaklarım ağrır, yine de var olan eril düzen bunu gerektirdiği için vazgeçemezdim.

Bir hastanede çalışan kadınların meslekleri ve yaşadıkları zorlukları daha da çeşitlendirilebilir. Hastanelerde emek veren kadınlar olarak, yaşadığımız haksızlıkların ve adaletsizliklerin, eşitsiz muamelelerin hemen hepsinde sorunlarımız ortak.

İşte şimdi, yine Sevgili Hatice Meryem'in başka bir kitabı ile konuyu bağdaştırmadan edemiyor zihnim: "Bir Kadını Öldürmeye Nereden Başlamalı?" Yanıtımız hastanelerde çalışan kadınlar olarak bizim için de ortak; bakım emeği sömürsünden. Zihinsel yükünden. Ücret eşitsizliğinden. Cinsiyet ayrımcılığından... Hepsine karşı birlikte omuz omuza mücadeleyle...

İstanbul'da hastanelerdeki kreşler ve kapasiteleriyle ilgili bir derleme

Feray Kaya

Sağlık bakanlığının sitesinde kreş ve gündüz bakımevleri ile ilgili neler var diye baktım.

Doğurganlık oranının azlığından bahsederken ve doğurganlığı artıracak politikalar üreteceğini söylerken, kreşlerle ilgili de bir iki söz aradım. İzmir'de annesi kağıt toplamaya gittiği için evde yanarak ölen çocukları, çocuklarına bakamadığı için intihar edenleri unutmaya çalışarak önyargısız bir şekilde başladım. Doğurganlık oranlarını artırırken kreş açılımını artıracaktır diye bir olasılık kurdum. (Yakın zamanda belediyelerin kreşlerinin kapatılması ile gündem de olunmuştu, onu da unutmuş gibi yaptım). Sonuç; tabii ki içinde kreş ve/veya gündüz bakım evi

geçen dört cümle buldum. Buna dair bir veri bir çalışma yok.

Asıl araştıracağım şey ise sağlık çalışanlarının çocukları ile ilgili kreş sayısı, öğrenci kapasitesi idi. Onunla ilgili de bir veri yok. Hastanelerin teker teker sitesine girerek bir araştırma yaptım. Yaparken Kopuzlar Vakfını sıkça gördüm. Ulaşabildiğim veriler aşağıda:

Şişli Hamidiye Etfal EAH Kreş ve Gündüz Bakımevi 62 kişilik,

Zeynep Kamil Eğitim Araştırma Hastanesi (EAH), Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi, Ümraniye EAH'de kreş var, kapasitesi yazmıyor.

Marmara Üniversitesi Pendik Araştırma

Hastanesinin 253 öğrencisi olan bir anaokulu var.

Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde kreş var ama kapasitesi ile ilgili veri yok, Çapa Tıp Fakültesinin 15-20 kişilik 12 sınıfı var.

Kanuni Sultan Süleyman EAH 2-5 yaş arası toplam 150 çocuk kapasiteli.

Çam Sakura Şehir Hastanesinde kreş ve gündüz bakım evi var ama kapasitesi yazmıyor.

Bu verileri bir ön çalışma kabul ederek kreş talebimizle ilgili çalışmalarımızı hızlandırmak işi bize ödev olsun.



Oğlum kreşe başladı

Berin Gülatar

Üç yaşında oğlumun kreşe başlarken "gitmek istemiyorum" demeleri bitmiyordu. Liste yapılırsa; eve geldiğinde, uyumadan önce, yemek yerken, kakasını yaparken, oyun oynarken şeklinde uzar gider. Olacak olan da bu tabii. "Tamam anneciğim, tanımadığım insanların arasında, sürekli yeni kuralların önüne sürüldüğü bu yerde kendimi rahat hissedirim, sen işine bak" diyecek hali yok. "Ben evde

oyuncaklarımla kalmak istiyorum, sen de gitme anne işe" diyor. Ben de gitmek istemiyorum bazen yavrum diyesim geliyor da diyemiyorum. "İşimi seviyorum" diyorum. Gün boyu süren sağlık hizmeti sunma faaliyetimin arasında akademik işlerimi de bir yerlere sıkıştırırmam gerekiyor çoğu zaman. Fakat kendimi kreşten gelen videoları izlerken, bugün yemekte sevdiği şeyler var mıymış diye bakarken, acaba mutlu mu diye yüzünü yakın-

dan görmeye çalışırken bulmam nadir değil.

Yetersizlik hissi yakamı bırakmıyor bir türlü.

Biraz geri gidelim... Oğlum altı aylıkken işe başlamak zorunda kaldım. İlk ayrılığımız. Lohusa halime kısmen iyi geldiğini inkar edemem ama yine de biraz daha geç olabilirdi. Lakin akademik kariyerim söz konusuydu, şu an olduğum pozisyonda olamayacağım uygun bir dille tarafıma iletil-

di. Zor kısımları daha çoktu ki öğle araları, 3-4 kadın bir poliklinik odasında süt sağdığımız da oldu, süt izninin iptal edildiği de.

İkinci ayrılığımız denebilir aslında kreş dönemine. Bu kez başka bir dünyaya adım atan o. Bir de eve daha çok mikrop taşıyan kişi değişti. Bitmeyen sümük diye bir şey varmış, bilenler bilir... Velhasıl ikimiz de zor zamanlardan geçiyoruz, gün yüzünü gösterir.

“İSTEĞE BAĞLI DÜŞÜK: KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM UZMANLARININ GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BİR ARAŞTIRMA” KİTAPÇIĞI ÇIKTI!



İstanbul Tabip Odası (İTO) Kadın Komisyonu tarafından yapılan bu çalışma, kadın hastalıkları ve doğum uzmanlarının isteğe bağlı düşükle ilgili düşüncelerini, bu hizmeti sunup sunmadıklarını ve eğer sunmıyorlarsa nedenini anlamayı amaçlıyor. Çevrimiçi anketi toplam 193 kişi yanıtlamış. Hekimlerin kürtaj konusundaki düşünce ve tutumları, karşıt tutumların nedenleri, kürtaj hizmeti sunmayan hekimlerin bu taleple gelen kişilere önerileri, kürtaj işleminin ücretsiz uygulanması

konusundaki yanıtları, ilaçla düşük önermeme nedenleri gibi önemli alanlara bakıyor. Herkes için güvenli koşullarda ve erişilebilir kürtajın önündeki engelleri tanımlayıcı nitelikte olması tasarlanan bu çalışma, soru formunun hazırlanmasından pandemi koşullarında çevrimiçi olarak gönderilmesine, istatistik çalışmasından kapak görseline kadar İTO Kadın Komisyonu aktivistlerinin kolektif emeğinin ürünü. Okuyucusu, kadın sağlığına katkısı bol olsun!

SEVGİ SOYSAL YAŞAMAKTA ISRAR EDİYOR

Zerrin Oğlağı

Sevgi Soysal, kırk yıllık kısacık hayatına dokuz kitap, üç evlilik, iki çocuk ve cezaevi sığdırmış; yazdıklarıyla hem ödül hem ceza almış bir kadın.



Boğaziçi Gösteri Sanatları Topluluğu tarafından sahnelenen bu oyunda; onun meme kanseri tedavisi için Londra'da bulunduğu dönemden geriye bakıyor, çocukluğundan erişkinliğine uzanan hikayesinde hem kişisel hem toplumsal dönüm noktalarını görüyor ve bu sırada kitaplarından kadın karakterlerin ona nasıl eşlik ettiğine şahit oluyoruz.

Minimal bir dekorun oyuncular tarafından inceliklerle değiştirildiği ve animasyon desteğinin de var olduğu, dönem kostümlerinin özenle seçildiği oyunun yönetmeni Aysel Yıldırım.

Kadınların hayatlarına dokunabilen ve onları ustalıkla anlatabilen Sevgi Soysal'ın hikayesini sahnedeki beş kadından izlemeyi çok seveceksiniz.

İSTANBUL TOPLUMSAL CİNSİYET MÜZESİ ÜÇ YAŞINDA

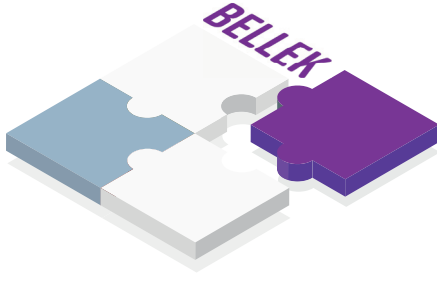
Şahika Yüksel

25 Kasım 2024 Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Gününde, İstanbul Toplumsal Cinsiyet Müzesi (İTCM)'nin üçüncü yılı kutlandı. Dünyadaki 96 kadın ve toplumsal cinsiyet müzesi arasında yer alan müze, sanal sergiler, gezici fiziki sergi, yayınlar gerçekleştirmiş.

Müzenin kurucularından Meral Akkent konuşmasında “Müze, feminist sanat ve eğitim pratikleriyle, bireyleri ve toplulukları tartışmaya, işbirliğine ve etkileşime davet etmeye ve müzelerin nasıl bir eylem ve politika platformu olabileceğine dair modeller sunmaya devam edecek. Bu süreçte katılımcılıkla ürettiğimiz her proje, toplumsal barışa katkı sunuyor.”

Açılış konuşmasını Suay Aksoy, “Müze tarafsız değil ama güvenli bir alan. Bu konular zor konular ve maalesef pek çok müze bu tür konuları ele aldıklarında karşılaşacakları baskıya direnecek, karar süreçlerinde ve toplumla ilişkilerinde küratoryal ve yönetsel özerkliklerini güvenceye alacak ekiplere, mekanizmalara ve bilince sahip olmayabiliyorlar.”

İTCM, ziyaretçileriyle diyalog kurmayı önemsiyor. Her ayın ilk çarşamba günü çevrimiçi küratör turları, ziyaretçilerin sergilerle daha kişisel bağlar kurmasını sağlıyor. Müzeyi istediğiniz zaman <https://www.istanbul-gendermuseum.org/etkinlikler/> adresinden takip edebilirsiniz.



6 Şubat depremlerinin ikinci yılında Hatay'da kadın sağlığı çalışmaları

Benan Koyuncu

Depremi ikinci yılındayız, iki yıl önce olduğumuz yerdeyiz. Kadınların ağzından hep birlikte sloganlar dökülüyor: Ma rıhna nehna hon. "Buradayız, gitmiyoruz" diyoruz hep birlikte. Hepimizin hayatında derin bir etkisi var 6 Şubat'ın, Kadın Kolumuz için de. Yeniden hayatı kurmaya çalışırken, kadın sağlıkçılar olarak deprem bölge-



lerinde kadınlarla önemli çalışmalar yaptık. Cinsel ve üreme sağlığı hizmetleri ise bunların başında geliyor. Bu çalışmalar bugün daha sistemli bir şekilde devam ediyor. Hatay Tabip Odası kadınlara yönelik kanser önleme çalışması yürütüyor. Kadınlar evlerinden araçlarla alınıp, KETEM'e götürülüyor. Burada mamografi, HPV ve smear testleri yapılıyor. HPV aşısı hakkında bilgi paylaşılıp, kendi kendine meme muayenesi eğitimi veriliyor. Sonuçta ücretsiz HPV aşısı için dilekçe veren kadınlar olmuş. Yapılan çalışmalar hem koruyucu sağlık hizmetleri hem de kadınlarda sağlık bilinci oluşturmak adına çok önemli. Depremi ikinci yılında, bölgede sağlık sorunları katlanarak devam ederken; kadınlara yönelik sağlık taramaları ve eğitimlerinin çok değerli olduğunu düşünüyorum.

Kadınlar üşenmedi gitti, susmadı konuştu

Şahika Yüksel

15 Şubat 2025 tarihinde İzmir Tabip Odası'nın ev sahipliğinde TTB Kadın Kolu toplantısı yapıldı. Toplantıya, Türkiye'nin her köşesinden 13 Tabip Odası ve 46 kadın katıldı.

Toplantı Nilgün Toker'in "Atomizasyon ve Hekimlik" ve Zuhal Uzunyayla'nın "Feminizm ve Kadın Hekimlik Mücadele Tarihi" konulu iki sunumu ile açıldı. Doğrusu kol yürütmesi sonraki tartışmaların önünün açan bir seçim yapmıştı.

Kadın Hekimlik Kolu'nun Mücadele Perspektifi ile başlayıp farklı konularda devam eden tartışmaların devamında katılanlar kendi odalarının faaliyetlerini aktardı. Farklı deneyimler ile bölgeye özgü yaklaşımlar aktarıldı. Bazı odalarda kola katılan ve faaliyetleriyle ilgilenen kadınların çok sınırlı olduğunu

bir kez daha dinledik. İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulundan Ayşen Yavru, Kadın Kolu üyelerinden Benan, Berin, Hatıra, İncilay, Meltem, Şahika katıldık. Övünmek gibi olacak ama İstanbul'un feminist birikimi ile uzun zamandır tartıştığı kafa yorduğu ve konuştuğu konularda çok sayıda örnek verdik. Feminist dilin önemini vurguladık. Kadın Kolu faaliyetlerinin salt "kadınca" konulara sınırlı olmadığı Tabip Odası'nın gündemindeki her konuda sözümüz olduğu ve yer almayı hedeflediğimizi aktardık. Kadın Kolu faaliyetleri ve sunumlarının TTB web sitesinde çok görünür olmadığı konuşuldu. Susmadığımızı, hemen her konuda sözümüzün olduğunu gösteren bir düzenleme yapılacaktır.



Bu vesile ile TTB Kadın Kolu'nun 1- Olağanüstü Durumlarda Kadın Sağlığı, 2- Kadına Yönelik Şiddet ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, 3- Kadın Cinsel ve Üreme Sağlığı, 4- Kadın Hekim Örgütlenmesi, 5- Beden Politikaları çalışma grupları olduğunu ve yeni üyelerin katılımlarıyla çalışmaların zenginleşebileceğini hatırlattım.

Toplantıdan ayrılırken, yüz yüze yapılan toplantılarda iletişimin çok daha iyi kurulduğu konusunda tüm kadınlar hemfikir. Mor önlüklerimizle yaptığımız basın açıklamasının fotoğrafında katılanların coşku ve dayanışmasının yansıdığını görüyorsunuz.

İstanbul Tabip Odası Kadın Komisyonu Yayınıdır

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Feray Kaya Yayın Kurulu: Berin Gülatar • Cansu Uludağ Gedik • Cemile Üzümlü Özdemir • Feray Kaya Lale Tirtıl • Suzan Saner • Şahika Yüksel Kapak Fotoğrafı: Yeni Demokrat Kadın Twitter hesabı.

İletişim: itokadinhekim@gmail.com